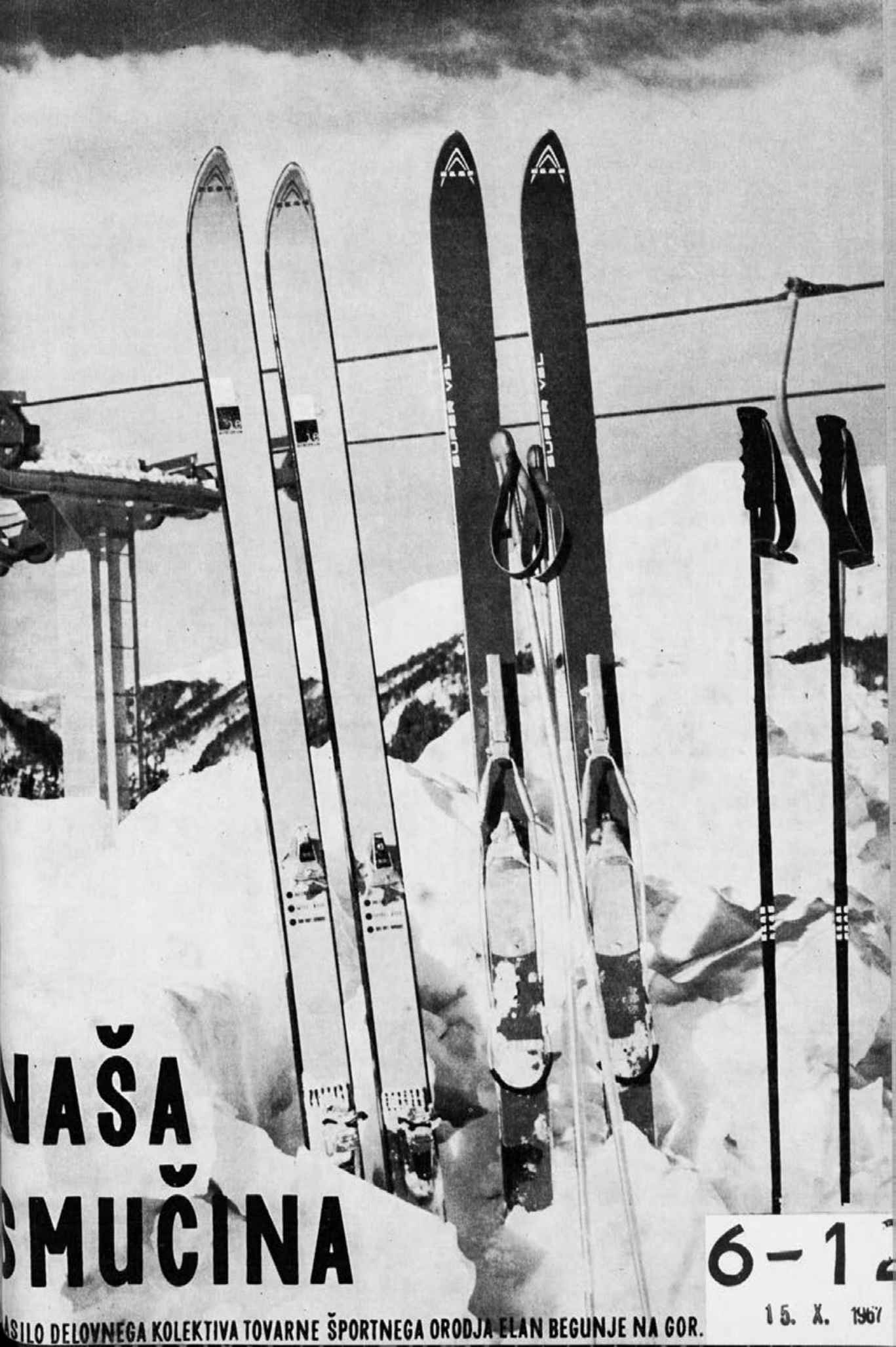

NAŠA SMUČINA

ASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE ŠPORTNEGA ORODJA ELAN BEGUNJE NA GOR.

6-12

15. X. 1967

OOZKS > ELANK USTANOVNA KONFERENCA

Po kritičnem pregledu dosedanjega dela organizacije, ki je zajemalo v glavnem slabosti, kot so primeri, ko nihče ni hotel prevzeti funkcije sekretarja, močno izostajanje s sestankov, slabo izpolnjevanje nalog, organizacijska oslabitev, itd., je ustanovna konferenca izvolila nov sekretariat:

Jano Janez - sekretar

Kosel Anton - namestnik sekretarja

Jenstrle Marija - blagajnik

Biček Stanko, član

Vidic Vlasta, član

Kozamernik Stanko, član

Likožar Milan, član

Ob zaključku razprave pa je bil sprejet kratkoročni program dela:

Člani ZK moramo nenehno utrjevati sistem samoupravljanja za krepitev socialističnih odnosov med člani delovne skupnosti, kar bo odločilno vplivalo na razvoj celotne družbe in družbenih odnosov.

Člani ZK se moramo boriti za obliko neposrednega samoupravljanja, ker samo neposredno samoupravljanje omogoča sodelovanje vseh članov delovne skupnosti.

Organizacija samoupravljanja v našem podjetju kot pravimo, je še centralizirana, ker imamo poleg UO še delavski svet za celotno podjetje, kar seveda omogoča neposredno upravljanje, oz. daje značaj posrednega upravljanja. Imamo še pomožne organe, to je razne komisije delavskega sveta, ki so v zadnjem času dobile svoj status, saj so se uveljavile z aktivnim delom in

opravljanjem nalog, to je proučitve različnih problemov in pripravljanje splošnih aktov. Po samoupravni shemi imamo še eno obliko in sicer, zbornice delovnih ljudi po obratih, oz. enotah. Zborov se premalo poslužujemo, saj imajo po statutu kompetenco razpravljanja o vseh vprašanjih, predvsem o perspektivnem in letnem planu, o delitvi dohodka, gibanju stroškov in osebnih dohodkov, itd. Vsa mišljenja in stališča, dobljena pri organizirani razpravi na zborih delovnih ljudi pa se posredujejo pristojnim organom samoupravljanja.

Tej obliki neposrednega samoupravljanja bo v bodoče posvetiti več časa oz. dati več možnosti članom delovne skupnosti za utrditev socialističnih odnosov v podjetju, kakor celotni družbi.

Sedanja struktura zaposlenih v našem podjetju ne ustreza, saj imamo oca 3,63 % preveč priučenih, odnosno ne kvalificiranih sodelavcev, prav tako s poklicno in nižjo strokovno šolo 3,30 % več kot so postavljene zahteve po opisu delovnih mest, dočim manjka kadra s srednjo strokovno izobrazbo 2 % in pri višji in visoko strokovni pa že 4,26 % prenizke usposobljenosti. Ta struktura se je že ne-

koliko zboljšala, nekaj z dotokom novih sodelavcev iz rednih šol, oz. študentov.

Z ozirom na zahteve dinamičnega razvoja tehnoloških procesov organizacije dela, modernizacije proizvodnje pa se postavlja zahteva, da z novimi kadri, predvsem pa z dopolnilnim izobraževanjem zaposlenih izboljšamo kadrovske strukture in to s tehnično srednjim in visoko strokovnim kadrom, vzporedno s tem pa je pričeti s sistematičnim usposabljanjem kadrov na delovnih mestih.

Za smotrno gospodarjenje in ukrepitev samoupravljanja pa je skrbeti za družbeno, ekonomsko in splošno izobraževanje članov v samoupravnih organih in vseh članov delovne skupnosti.

Ker po jetju z naglim razvojem ni uspelo usposobiti potrebni strokovni kader, ^{se} je v preteklosti pridobivalo iz vrst najboljših visokokvalificiranih in kvalificiranih delavcev. Preko Delavske univerze je podjetje že usposobilo 13 lesno-industrijskih tehnikov in kljub temu še to število ne zadostuje. Tako, da 20 VK in KV delavcev zaseda delovna mesta, za katera se zahteva srednja šolska izobrazba. Ti delavci sicer imajo več letno prakso in so si skupno z razvo-

jem podjetja pridobili izkušnje za samo proizvodnjo, manjka pa jim teoretično znanje za sistematično vodenje proizvodnje.

Zaradi teh dejstev je bodoča naloga, da delovodje, ki nimajo predpisane izobrazbe, vključimo v izobraževalni proces, ki naj bi bil za vse obvezen z ozirom na zahteve delovnih mest.

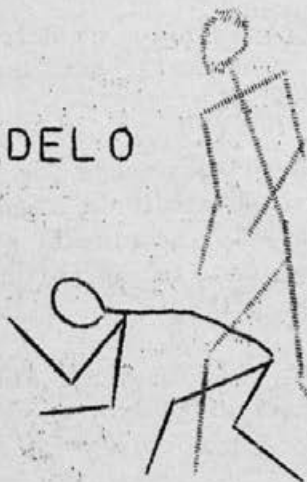
Posebno mesto pri programu dela članov ZK zasluži naš perspektivni razvoj in odnosi v delitvi dohodka v bodočnosti.

Smatramo lahko, da je podjetje v preteklih letih znalo držati pravilno in smotrno razmerje v delitvi dohodkov. Kljub izredno težkim pogojem poslovanja je podjetje v zadnjih letih doseglo izreden razvoj, in to izključno z lastnimi silami in sredstvi. Ta razvoj dokazuje, da si pri delitvi dohodka nismo dovoljevali nobenih stransot. Tudi v perspektivi nam naš položaj narekuje, da vodimo vso skrb za enako politiko.

Programirana izgradnja in modernizacija tovarne nam seveda ustvarja solidne pogoje poslovanja in možnosti za hitrejši razvoj.

Nameravana bližnja etapa investicije bo zahtevala okrog 2 milijardi starih dinarjev sredstev, katere bodo največ vložene iz sredstev kreditov Mednarodne banke in soudeležbe. Prevzete obveznosti bodo že same zahtevale, da bodo bodoči odnosi v delitvi dohodka takšni, da bo na eni strani možno pokriti zapadle anuitete, na drugi strani pa obnavljati iztrošena sredstva. Na prevzete obveznosti za modernizacijo se tudi ne sme gledati negativno, saj se vložena investicija praktično samo poplača z boljšimi poslovnimi uspehi kot rezultat modernizacije in omogoča boljše delitvene odnose.

DELO

Program odnosov delitve dohodka na sklade in osebne dohodke naj bi v bodočnosti upošteval sledeče:

1. Razmerje delitve dohodka na sklade in osebne dohodke naj bi ostalo v korist skladov najmanj enako kot doslej. Po pravilniku o delitvi či stega dohodka je razmerje 80 % za osebne dohodke, 20 % za sklade, dejanska delitev pa je znašala v korist skladov v letu 1965 25,4 %, v letu 1966 pa 26,4 %.
2. Poleg razmerja v delitvi na osebne dohodke in sklade pa je potrebno u poštovati tudi višino obveznosti za anuiteto, tako, da naj bo razmerje delitve v korist skladov tudi večje, če je potrebno zaradi pokri tja anuitet.
3. Sedanji način in kriteriji za delitev osebnih dohodkov na delavce, nam ustrezajo, zato se naj tudi v bodoče obdržijo enaka načela. Nujno pa je, da se merila dopolnijo tako, da bo osnovni kriterij za posamezno proizvodno enoto doseženi finančni uspeh, to je doseženi dohodek. Merila za kvaliteto, prihranke materiala in drugo, naj bodo kriteriji za nagrajevanje posameznikov ali skupin, vse pa samo v okviru doseženega dohodka enote.

Pozitivni dosežki posameznih delavcev ali skupine delavcev morajo biti opazni v doseženem dohodku, v kolikor ni tako, potem tudi ne more obstojati pravica o udeležbi na delu dohodka.

4. Vlaganje v družbeni standard mora naraščati sorazmerno z osebno potrošnjo, oziroma hitreje, saj v zadnjih letih zaradi objektivnih vzrokov ni bilo možno v ta namen vlagati večja sredstva. Pri stanovanjski gradnji pa naj velja načelo, da se sredstva vlagajo v takšno gradnjo, ki bo najboljše vključena v urbanistični program našega okoliša in ki bo tudi v največji meri zainteresirala posameznike na lastno sodelovanje.

Zaradi slabe udeležbe članov ZK na konf. OO je treba zavzeti ostrejša kriterije pri opravičevanju izostankov.

Ker je prehod na 42-urni delovni teden odvisen od doseženih rezultatov poslovanja, predvsem pa do dosežene produktivnosti, so predvsem člani ZK dolžni, da s svojim zavestnim delom prispevajo k čimprejšnji ustvaritvi po gojev za prehod na 42-urni delovni teden.

Iz vrst zavednih, sposobnih in delovnih članov kolektiva vključevati nove člane v našo OO ZKJ.

Izboljšati disciplino na delovnih mestih, pri čemer morajo biti komunisti za vzgled.

OO ZKJ naj posveča večjo pozornost in naj nudi pomoč mladinski organizaciji pri njenem delu. Sodelovati z vodstvom sindikalne organizacije pri oblikovanju njene politike.

Organizirati izobraževanje članov, predavanja, diskusije, ipd.

POLLETNA SINDIKALNA KONFERENCA

POROČILO IZVRŠNEGA ODBORA

Do te konference se je celotni novi odbor sestel 4-krat. Ožji pa 6-krat.

Na prvi seji odbora je bil predlagan in sprejet program dela, ki je bil že objavljen v "Naši Smučini".

Odbor je na ostalih svojih sejah obravnaval sledeče zadeve:

Obdaritev žene za 8. marca je bilo v

obratu družbene prehrane. Odsotne pa so predstavniki sindikata obiskali po njihovih domovih, kjer so jih obdarili s skromnimi darili.

Prvomajska proslava je bila izvedena na prostem za vse člane kolektiva ob svečano okrašenih tovarniških prostorih z govorom o pomenu praznika.

Zaradi premajhnih količin lesnih odpadkov ob naraščajočem številu članov kolektiva obstoječi pravilnik o delitvi ni zadovoljeval potreb. Zato je posebna strokovna komisija v sodelovanju s predstavniki odbora izdelala osnutek, kateri je v obravnavi pred sprejemom na DS.

Kamping lesnih delavcev Slovenije, ki ga obiskujemo že več let, je bil letos obnovljen iz razloga, da naj bi kot zadnje leto še izdržal. Sindikat je v začetku leta sprožil akcijo, da bi se ga opustilo in poiskalo boljše pogoje. Vendar je uprava podjetja po svojih službah prevzela organizacijo in adaptacijo, katero je financiral

sindikat. Službe imajo zadolžitev, da za vnaprej poiščejo boljše lokacijo.

Sindikat je sprožil akcijo za pomoč narodu S. Vietnama v obliki krvodajalske akcije. Vendar je to odpadlo, ker je v časovnem presledku 1 meseca sledila krvodajalska akcija, pa bi bili v tem primeru obe premalo obiskani.

Namesto tega je bil od strani DS sprejet sklep o denarni pomoči 300.000 Sdin.

Sindikat je v nekaj primerih posredoval v korist zaščite članov. Konkretno pri tov. Klobasa Emi, kjer je skupno z upravo podjetja "Elan" uspel preprečiti prisilno izselitev iz stanovanja.

Posredoval je tudi v primeru izključitve tov. Resman Pavla, vendar pa je bil njegov prekršek prevelik za upoštevanje olajševalnih okoliščin.

Sindikat je sodeloval na vseh zasedanjih delavskega sveta, pri oblikovanju predlogov in sklepov.

Posluževal se je občasno internega glasila "Naša Smučina".

Omogočil je več ugodnih nakupov svojim članom.

Organiziral je kolektivni izlet z dvema avtobusoma na Kočevsko in Belo krajino. Udeležilo se ga je 92 članov.

Preko svojih predstavnikov je sodeloval tudi na seminarju v Predvoru. - Naslov teme "Nemški sindikati v dobi recesije" - ter v Bohinju o splošnih tendencah upravljanja, vodenja in gospodarjenja ter organizacijskih vprašanj.

To delo je bilo pestro vendar v tako kratkem času niso rezultati popolnoma zadovoljivi, kar pa bomo skušali nadoknaditi do konca mandatne dobe.

Podano je bilo tudi polletno finančno poročilo, ki zajema v podrobnostih.

1. prejemkov	79.141,62 Ndin
2. izdatkov	47.516,02 "
s a l d o	31.625,60 Ndin
=====	

Nadalje je poročal predsednik sindikalnega športnega društva ing. Bojan Marinšek o dobrih polletnih dosežkih

a) smučarske sekcije

I. mesto za ženske, II. mesto za tekače in III. mesto za alpske smučarje na državnem prvenstvu lesarjev.

b) sankaske sekcije

c) brodarske sekcije

II. mesto moški ter II. in III. mesto ženske na državnem prvenstvu o vodnem smučanju

d) nogometu

e) šahovski sekciji

II. mesto za CUP maršala Tita v Lescah, itd.

f) balinarski podsekciji

g) strelski sekciji

Poročilo o delu samopomoči je podala tov. Hrovat Vida in seznanila na kratko zaposlene, da se pripravlja nov pravilnik samopomoči, katerega smo imeli do sedaj izposojenega od drugega podjetja.

Sedaj je v podjetju 81 članov, posojila ima 14 članov v znesku 3.162 Ndin vloge ima 62 članov v znesku 3.284 Ndin skupno je bilo sprejeto 12.847 Ndin, izdano pa 12.822 Ndin.

Apelira pa na vse člane kolektiva, da bi bilo čim več članov in s tem možnost večjih posojil.

Poročilo o poslovanju podjetja in o perspektivah je sestavil in podal tov. Weithauser Avgust.

še o zaslužkih

Jože ing.
Osterman

OSEBNI DOHODKI V PRVEM POLLETJU

Že v prejšnji številki sem nanizal nekaj podatkov o osebnih dohodkih v Sloveniji, ki so se povečali v prvem polletju letošnjega leta v primerjavi z lanskim letom v istem času za 15 % ali na 879 Ndin. Da bi bili podatki za prvo polletje nekoliko bolj otipljivi, bi skušal dati še par podatkov, ki naj dohodke malo širše osvetle.

Povprečno število zaposlenih v naši republiki je v prvem polletju letošnjega leta znašalo 372.376 delavcev, v gospodarstvu pa je bilo v omenjenem razdobju zaposlenih 318.782 delavcev. Povprečni mesečni osebni dohodki zaposlenih v gospodarstvu pa so dosegli 857 Ndin mesečno, kar pomeni, da so se povečali povprečno za 15 %.

V industriji, kakor sem že navedel, so znašali povprečni mesečni osebni dohodki v prvem polletju 859 Ndin, zaposlenih pa je bilo 174.680 delavcev.

Kot je že iz prejšnje številke "Smučine" poznano, so se po posameznih industrijskih panogah dosegla naslednja povprečja:

Elektroenergija 1248 Ndin, kar hkrati predstavlja najvišje povprečje med industrijskimi panogami, najnižje pa, da ne bi ponavljal ostalih panog iz podatkov prejšnje "Smučine" pa v lesni industriji s 723 Ndin.

Izven industrije pa so bili sledeči osebni dohodki:

V kmetijstvu so dosegli v prvem polletju letošnjega leta povprečje 750 Ndin v gozdarstvu 815 Ndin, v gradbeništvu 796 Ndin, v prometu 924 Ndin, pri PTT storitvah 899 Ndin ter v gostinstvu in turizmu 945 Ndin. Povprečni mesečni osebni dohodki v trgovini pa so znašali 999 Ndin. Za trgovino pa moramo povedati, da znotraj te panoge obstajajo občutne razlike, saj znašajo povprečni osebni dohodki v trgovini na drobno in debelo 933 Ndin, v zunanji trgovini pa kar 1348 Ndin, pri poslovnih združenjih so 1428 Ndin. Če zgoraj omenjene podatke in podatke iz prejšnje "Smučine", ki so bolj razčlenjeni, primerjamo s povprečnimi mesečnimi dohodki v prvem polletju preteklega leta, ugotovimo, da je prišlo v letošnjem letu do najvišjega porasta osebnih dohodkov v filmski industriji 37 %, sledi pa industrija gradbenega materiala in zopet na zadnjem mestu je z malenkostnim porastom lesna industrija.

V negospodarskih dejavnostih so povprečni mesečni osebni dohodki v prvem polletju letošnjega leta dosegli povprečje 1010 Ndin ali 13 % od lanskega povprečja. Tako so na področju kulture in socialne dejavnosti znašali povprečni mesečni osebni dohodki 982 Ndin, v šolstvu 999 Ndin, v znanosti 1124 Ndin, v umetnosti 1153 ter zdravstvu 985 Ndin.

V zbornicah pa kar 1319 Ndin. Na področju financ in kreditov (banke) so znašali povprečni mesečni osebni dohodki 1175 Ndin, v socialnem zavarovanju 935 Ndin in državnih organih in pravosodju 1047 Ndin ter v pravnih pisarnah 1086 Ndin. V omenjenih gospodarskih dejavnostih dosegajo najvišje povprečne mesečne osebne dohodke državni organi in pravosodje v okolišju mesta Ljubljane in sicer 1547 Ndin.

(izplačanih osebnih dohodkih v našem podjetju pa sem poročal že v prejšnji številki. O gibanju osebnih dohodkov II. polletja pa bomo podatke priobčili kasneje.

SIND. KONFERENCA

(nadaljevanje s str.)

To poročilo o gospodarjenju v I. polletju kaže izredno dobro sliko v primerjavi z istim obdobjem lansko leto, vendar to ne daje dokončnega rezultata gospodarjenja, ker je "Elan" sezoonsko podjetje. Posebno ne zato, ker so ravno meseci oktober, november in december odločilni za poslovni rezultat. S temi besedami je dopolnil Weithauserjevo poročilo direktor ing. Osterman. V nadaljni diskusiji je računovodja osvetlil pomen investicijskega programa v zvezi s posojilom mednarodne banke. Namen tega programa je v tem, da moderniziramo strojni park, tehnologijo dela in z majhnim porastom delovne sile podvojimo brutto produkt. V prvi vrsti to velja za smučarstvo, pa tudi za modernizacijo ostalih obratov, ki so popolnoma zastareli, na kar nas napotuje še malo nasičeno tržišče v Ameriki, s katero smo pričeli široko trgovati. Nadalje izvoz novega telovadnega orodja v Zapadno Nemčijo, prazna tržišča vzhodnih držav in drugo.

predsednik DS je na vprašanje kako je z delom, diskutiral o zavedenosti posameznih obratov, o vzrokih desortiranosti pri odpremah smuči, t.j. vulkaniziranih in plastičnih smuči, o pomenu investicije, o družbenem standardu in drugo.

Tov. Dolar je opozoril, da je Camping v Selcah popolnoma odslužil in da bo treba skrbeti za drugo.

Tov. Vrečko opozarja na nujnost modernizacije razreza in skladišča lesa. Tov. Mikič pa na vzporedno razširitev prostorov in orodja gasilcev z novo rekonstrukcijo. Delegati so kritično ocenili zavlačevanje otvoritve obrata družbene prehrane in načeli vprašanje stanovanjskega problema.

Ob koncu diskusije so sprejeli dva sklepa:

1. Za naslednjo sezono je poskrbeti boljše pogoje za Camping.
2. Večjo pozornost je posvetiti osnovnim sredstvom, kot so komunikacije, požarnovarnostne naprave, garaže, itd.

Izvolili so tudi 3 delegate za občni zbor OSS Radovljica:

1. Ing. Bojana Marinšek
2. Staneta Janša
3. Staneta Jagodic

in s tem zaključili letno konferenco.

SINDIKALNI IZLET 16. IN 17. IX.

V dneh 16. in 17. 9. je izvedel sindikat izlet na Dolenjsko v Belo krajino. Prijavilo se je 92 članov, za dva avtobusa.

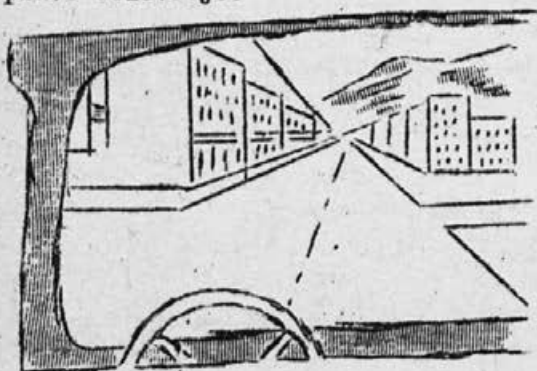
Kljub slabemu vremenu je izlet dobro uspel.

V Žužembergu, kjer je bila prva postaja, smo si ogledali prekrasni spomenik padlim, ki je eden najlepših in največjih v Sloveniji in simbolizira 1500 padlih partizanov v Beli krajini.

Ob lepi dolini Krke smo ob vznožju Kočevskega Roga poiskali vodiča, ki nam je razkazal "Bazo 20", katera je na nas napravila nepozaben vtis. Le škoda, da je deževalo in da smo si jo ogledali le bolj na hitro.

V Dolenjskih toplicah, kjer je bil naslednji postanek, je družba postala že živahnjša. Tam smo pogledali v kopališče (ne samo v kozarce) in se zadovoljni odpeljali proti Novemu mestu, kjer nas je že čakalo izdatno kosilo v novi restavraciji "Breg".

Grad Otočec, sicer zavrt v meglo, je bil za tiste, ki so bili tu prvič - pravo doživetje.

Metlika nas je sprejela s pravin naličvom, vendar je razpoloženje kljub temu rastlo. Saj bi prej nadaljevali pot, če nam ne bi eden od udeležencev zaspal tam, kamor gre zelo cesar peš, pa ga ni in ni bilo mogoče najti.

Nočilo se je že, ko smo prispeli v Črnomelj - prestolnico Bele krajine. To je lepo mesto z nešteti novimi hišami in zanimivostmi. Kljub temu, da je tu turizem šele na začetku, sicer mnogo obetajoč - imajo reprezentativno urejen Turistični biro in dobro organizacijo, ki se je izkazala v našem primeru, ko je bilo treba poskrbeti prenočišča za 92 ljudi. Vse je šlo v redu, le eden je prenočil za zapah. Veselje ob trgatvi je trajalo počasi v noč in tudi plesa ni manjkalo.

V nedeljo, ne preveč zgodaj, smo se odpeljali proti Kočevju. Cesta iz Črnomelja sem ni kaj prida, makadamska in zelo obrabljena. Skrajni čas bi bil, da jo primerno uredijo.

Kočevje, ki ima tako burno preteklost, posebno iz zadnje vojne, je zdaj reprezentativno urejeno. Seškov dom, kjer je bil poznani Kočevski zbor s posvetilom "Narod si bo pisal sodbo sam" in muzej iz NOB, kar smo obiskali, bi zahtevala mnogo več časa za ogled, kot smo si ga vzeli mi. Vendar nas je čas pritiskal in odbrzeli smo po krasni asfaltirani cesti v Ribnico. Majhen postanek in že smo bili v Turjaku. Zopet doživetje zase. Vodič nam je v šegavi Dolenjščini opisal zgodovino gradu, starejšo in mlajšo in nas povabil v goste zopet, ko bo grad preurejen v muzej in restavracijo.

Nočilo se je že skoraj, in ni nam preostalo drugega, da smo zadovoljni, polni vtisov pristali doma, kajti drugi dan smo morali sveži in spočiti na delo.

ZAPOSLEVANJE DELOV. INVALIDOV

Franc Valjavec

V Uradnem listu SFRJ št. 1/67 je izšla II., v Uradnem listu SFRJ št. 23/67 pa že tudi III. novost Temeljnega zakona o invalidskem zavarovanju. Glede na izreden pomen dolžnosti in iz tega izhajajoč analog , ki jih imajo pri tem delovne organizacije. Zlasti za izvedbo II. novosti želimo o tem seznaniti vse člane naše delovne skupnosti.

Nedvomno predstavlja novost večen člen v izpopolnjevanju invalidske zakonodaje in je v pogojih izvajanja gospodarske reforme pomembna pri konkretnem reševanju invalidskih zadev, zlasti v primerih, ko je nastopila invalidnost kot posledica nesreče na delu ali poklicne bolezni.

Po 4. členu morajo vse delovne organizacije, državni organi in zasebni delodajalci poskrbeti za delavce, ki stopajo prvič na delo - v delovno razmerje - da opravi zdravstvena služba v smislu predpisov natančen prvi pregled. Namen tega pregleda je, da bi delovna organizacija odstranila vzroke, ki lahko pripeljejo do invalidnosti oziroma da ne bodo delavcev razporejali na takaka dela, na katerih bi glede na zdravstveno stanje grozila nevarnost za njihovo invalidnost.

11. člen zagotavlja invalidom, da jim delovno razmerje po nastanku invalidnosti ne preneha, če je invalidnost posledica nesreče na delu ali poklicne bolezni.

Delovne in druge organizacije, državni organi in zasebni delodajalci so dolžni obdržati na delu oziroma sprejeti na delo delovnega invalida, pri katerem je nastala invalidnost kot posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni med tem, ko je bil pri njih v delovnem razmerju.

Delovna organizacija je dolžna zagotoviti zaposlitev takemu invalidu tudi tedaj, če sama nima primerne delovne mesta invalida.

Da bi bila rehabilitacija in zaposlovanje invalidov bolj sistematična in načrtna, se nalaga v 17. členu delovnim organizacijam, da morajo s splošnim aktom, ki ureja organizacijo poslovanja, določiti delovna mesta za invalide, ustreznosti njihovi izobrazbi in primernosti njihovi preostali delazmožnosti.

17. člen določa tudi, da sme delovna organizacija na delovnem mestu, ki je določeno za invalida, zaposliti začasnega zdravega delavca, če in dokler ni ma invalida, ki bi lahko delal na takem delovnem mestu.

Če v medsebojnih odnosih med invalidom in delovno organizacijo pride do spora, posreduje v smislu 17. člena občinska komisija.

V smislu 17. člena lahko tudi republika določi s svojim predpisom, da so delovna mesta določene vrste v posamez-

nih dejavnostih - mesta, na katera je treba zaposlovati delovne invalide.

19. člen predvideva ostre denarne kazni za kršilce teh predpisov in to tako za delovno organizacijo, kot tudi za odgovorno osebo.

Glede na te nove predpise želimo, da se vsi člani naše delovne organizacije zavedajo ne samo svojih lastnih posledic, ki lahko nastanejo v zvezi z nesrečo pri delu ali poklicnim obolevanjem, temveč tudi posledic, ki se pri tem nalagajo naši delovni skupnosti, kar je isto v interesu nas vseh.

"MESEC" GASILSTVA

Ob tednu gasilstva od 25. IX. do 1. X.

GASILSTVO V SR SLOVENIJI

Gasilska organizacija v Sloveniji ima 65.472 članov, od tega 152.583 aktivnih, ki so vključeni v 1.183 terejskih gasilskih društvih, 196 industrijskih GD in 9 poklicnih enotah, od katerih so 3 v industriji.

Gospodarska reforma, ki je sprožila različne procese, je odprla vrsto problemov tudi v gasilstvu. Reforma brez dvoma ustvarja ugodna tla za razne nove rešitve, vendar ne za take, kot se kažejo v zadnjem času in nimajo z reformo nobene zveze. Sem spadajo poskusi totalnega ekonomiziranja gasilske

službe, odrekanja upravičenosti skupnih družbenih naporov in družbene odgovornosti za to službo, nesprejemljivih kombinacij plačevanja uslug gasilske službe, zapostavljanja zgodovinskih in etičnih vrednot, na katerih je zgrajena gasilska služba, itd., kakor da je humanizem tržno blago s tržno ceno. Pomoč v sili vsakemu, ki jo je potreben ob požarnih in drugih elementarnih nesrečah ne prenese gole računice. Učinkovitost gasilske službe je odvisna od določene ekonomske razvitosti naše dežele in dosežene produktivnosti dela. Za to moramo reševati te probleme v skladu s potrebami in možnostmi, ki jih je tako bogata prav gasilska služba.

Za celotno področje federacije je v veljavi Temeljni zakon o varstvu pred požari, ki je danes že v popolnem nasprotju z doseženim stanjem razvoja gasilske službe. V SR Sloveniji imamo zakon o gasilskih društvih iz leta 1959, ki temelji na zveznem zakonu in stanju gasilstva v Sloveniji leta 1959 in je prav tako zastarel, kljub popravkom po sprejetju republiške ustave. Zato že mnogo njegovih določil ne upoštevamo, medtem ko pri nekaterih neživljensko vstrajamo. Tako je na primer naravnost absurdno določilo zakona, da je v vsaki občini 1 gasilsko društvo, ko jih imamo dejansko po 30, 40 in še več. Prav po zaslugi vztrajanja na veljavnosti zakonodaje pa se na primer le težko izva-

jajo sklepi V. kongresa Gasilske zveze SR Slovenije o enotni organizaciji in službi, vlogi občinske gasilske zveze, preventivni dejavnosti, itd.

Proti zastareli zakonodaji se danes s praktičnimi ukrepi borijo tudi občinske skupščine. Preventivno službo bi moral po določilih zakona vršiti upravni organ (referent za požarno varnost). Ta referat so v mnogih občinah ukini-
li, preventivno dejavnost pa prenesli na gasilske organizacije, katerim so občinske skupščine zaradi nujnosti da le potrebna pooblastila mimo določil zakona.

Gasilsko službo v občini opravljajo terenska prostovoljna gasilska društva, industrijska gasilska društva, gasilske enote v podjetjih, v nekaterih pa še poklicne gasilske enote. Vse navedene organizacije - deloma tudi enote v podjetjih - so vključene v občinsko gasilsko zvezo.

V zadnjih desetih letih se je v gasilski službi močno razvilo poklicno gasilstvo. Ko so bili leta 1959 izdelani programi razvoja in modernizacije gasilske službe v Sloveniji, so dobili absolutno prioriteto predvideni gasilski centri s poklicnimi gasilci na sedežih nekdanjih okrajev. S sredstvi Zavarovalne skupnosti Slovenije (DOZ), ki so bili dani kot 20-letno posojilo z 1 % obrestno mero in sredstvi okrajev ter občin, so bili zgrajeni centri v naslednjih krajih:

1. Ljubljana
2. Koper
3. Maribor
4. Celje
5. Kranj
6. Novo mesto
7. Murska Sobota
8. Nova Gorica
9. Trbočje

V vseh teh centrih so bili zgrajeni sodobni gasilski domovi, v katerih naj bi bilo poklicno gasilstvo organizirano v obliki zavodov. Razvoj zadnjih let pa je pokazal, da so bili načrti o poklicni službi prezahtevni in so ovirali prirodno rast poklicne gasilske službe in prostovoljnih gasilskih društev.

Poklicno gasilstvo ima vrsto nerešenih vprašanj. To so neurejen status gasilske službe kot stroke, neurejenost bonificiranega staža, ki so ga člani upravičeni dobiti z ozirom na teže dela in na nevarnost za življenje, ki spremlja gasilce pri njihovem delu. Tu je nerešeno vprašanje fizičnih naporov in poklicnih bolezni, ki nastajajo takoj ali pa se pokažejo šele kasneje, kar vpliva na to, da gasilci nad 50 let starosti niso sposobni za operativno službo. Posledica tega je prekalifikacija na druga delovna mesta, ki so manj vrednotena, kot mesto gasilca operativca. Tudi ti problemi slabijo udarnost poklicnih enot in jih bomo morali tako ali tako rešiti.

POŽARI V PRVI POLOVICI LETA 1967

Od 1. januarja do 31. julija 1967 je bilo v SR Sloveniji 714 požarov, in sicer 341 na družbenem in 373 na zasebnem sektorju. Najpogostejši vzrok nastanka požarov sta malomarnost in neprevidnost, ki sta povzročili 201 požar, od tega 108 na družbenem premoženju.

Medtem ko je bila v letu 1966 vsega 1077 požarov z 19,674.230 Ndin ali 1,967,423.000 Sdin požarne škode na družbenem sektorju 11,579.097 Ndin ali 1,157,909.700 Sdin, znaša požarna škoda od 1. januarja do 31. julija letos že 16,951.983 Ndin ali 1,695,198.300 Sdin (od tega 12,046.508 Ndin na družbenem sektorju). Število požarov in požarna škoda sta v prvi polovici tega leta izredno nesorazmerno narasli. V prejšnjih letih (10-letno povprečje) smo ugotovili, da je izbruhnil katastrofalni požar s škodo nad 100 milijonov Sdin le vsakih nekaj let, letos pa smo registrirali že 4 katastrofalne požare in sicer:

dne 1. 2. 1967 v skladišču Luka Koper, s škodo 900.000 Ndin ali 90.000.000 Sdin,

dne 26. 4. 1967 v skladišču LTH Škofja Loka, s škodo 5.000.000 Ndin ali 500.000.000 Sdin,

dne 27. 6. 1967 v parketarni Vert Vrhnika s škodo 1,200.000 Ndin ali 120.000.000 Sdin,

dne 15. 8. 1967 v tovarni MFT Maribor, s škodo 1,000.000 Ndin ali 100.000.000 Sdin.

Samo pri teh štirih požarih znaša skupna škoda 8,100.000 Ndin ali 41 % celotne lanske požarne škode. Poleg tega je tudi omeniti večji gozdni požar na

Kraškem območju okoli Kozine, kjer je pogorelo več kakor 600 ha mladega borovega pomladka škod. 300.000 Ndin ali 30.000.000 Sdin. Trem od preje imenovanih požarov je botrovala neprevidnost oziroma malomarnost v enem primeru (Luka Koper) pa je povzročila nepravilno nameščena dimovodna cev.

IN NAŠI GASILCI

SVEČANA SEJA ODBORA IGD "ELAN"

O vlogi in pomenu tedna požarne varnosti je govoril predsednik društva tov. Mikič Alojz. Dejal je, da se požarno-varnostni teden praznuje po vsej državi. Glavni cilj tega tedna pa je, da se opozori vse ljudi o nevarnostih ki bi utegnile povzročiti požar, o odpravi pomanjkljivosti ter o tehnični opremljenosti in sposobnosti gasilskih enost. Predlagal je, da se vrši poučevanje za člane kolektiva v popoldanskem času.

Hočevar ing. Jurij je poudaril, da vsled velike nevarnosti požara, ki bi lahko nastal vsled nepoučenosti ali neznanja, da ne bi požarno-varnostni teden trajal samo en teden, marveč en mesec. Tudi poučevanje o rokovanju z ročnimi gasilnimi aparati in ostalimi sredstvi za gašenje se mora izvesti, čeprav malo kasneje.

Predsednik DS tov. Knafelj Slavko, ki je obenem tudi urednik tovarniškega glasila "Smučina" je obljubil, da bo dal v to glasilo članek, posvečen tednu požarne varnosti.

Vsi prisotni so bili mnenja, da se pri poučevanju, oziroma pri teh predavanjih predvajajo tudi gasilski filmi, ki bi prišli v poštev za naše podjetje.

V OKVIRU POŽARNO-VARNOSTNEGA TEDNA SMO NAREDILI V NAŠEM PODJETJU SLEDEČE:

1. Uredila se je shramba gasilskega orodja. Pred shrambo sta se postavila dva mlaja, izobesila zastava, vhod pa se je primerno okrasil.
2. Izvršila se je nočna mokra vaja, na kateri je bil navzoč tudi predstavnik Obč. GZ Radovljica tov. Valant. Pri vaji je bila uporabljena prenosna 800 l motorka Volkswagen - Magirus, 2 sesalni cevi, 150 m B cevi.
3. Na svečani seji odbora IGD "Elan", ki je bila posvečena tednu požarne varnosti, so bili poleg odbornikov navzoči tudi tehnični direktor Hočevar ing. Jurij, sekretar podjetja Vidic Vlasta, sekretar OO ZKS tov. Petrovčič Janko in predsednik DS tov. Knafelj Slavko.
4. S strani TNZ Radovljica, Obč. GZ in sodelovanjem članov IGD in uprave podjetja je bil izvršen požarno-varnostni pregled.

Poučevanje o ravnanju z ročnimi gasilnimi napravami je bilo vsled pro-

izvodnih obveznosti preloženo na poznejši termin. Mora pa biti izvršeno še to leto.

PISMO IZ ČRNOMLJA

TURIST-BIRO ČRNOMLJ

Zelo nas veseli, da so se Vaši ljudje v naši Beli krajini dobro počutili. Seveda bi brez Vašega in Marjanovega sodelovanja stvar ne stekla tako v redu kot sicer. Tudi naši ljudje so bili zelo zadovoljni, saj so ob priliki, ko so prihajali po denar, izražali željo, da si takih gostov želijo še. Tudi priznanje za mene osebno me je zelo razveselilo, saj veste, da mladi ljudje potrebujemo vzpodbude, da lahko delamo še z večjim elanom.

Mogoče se boste pa vendarle še kdaj odločili za izlet v Belo krajino?

Lep pozdrav vsem udeležencem, posebno Vam in Marjanu še enkrat lepa hvala za sodelovanje.

Martina Pihl
.....

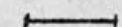
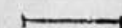
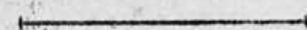
ALARMNI ZNAKLO

Republiški sekretariat za narodno obrambo SR Slovenije nam je poslal okrožnico z naslednjo vsebino:

Obveščamo vas, da je državni sekretariat za narodno obrambo, uprava za civilno zaščito, z aktom str. zaup. 13 z dne 19/7-1967 predpisal nove in za vse ozemlje SFRJ veljavne alarmne znake za nevarnost zračnega napada, nevarnost naravne ali druge hude nesreče, prenehanje nevarnosti in za preizkušanje siren.

V skladu s tem se bodo alarmni znaki dajali z električnimi, parnimi, pnevmatičnimi in ročnimi sirenami in sicer v naslednjih primerih:

1. Ob neposredni nevarnosti zračnega napada:
enominutni zavijajoč zvočni znak
2. Ob naravni nesreči, to je ob poplavi, potresu, obsežnem požaru, nesreči v rudniku ali drugi hudi nesreči:
3 x 20 sekundni enakomerni zvočni znak z vmesnimi 20 sekundnimi presledki (20 sekund enakomeren zvočni znak, 20 sekund presledek, 20 sekund enakomeren zvočni znak, itd.)
3. Ob požaru manjšega obsega:
triminutni enakomerni zvočni znak (velja samo za SR Slovenijo)
4. Za prenehanje nevarnosti:
enominutni enakomerni zvočni znak
5. Za preizkušanje siren, ki se opravlja vsako soboto ob 12 uri, velja znak ki je enak znaku o prenehanju nevarnosti:
enominutni enakomerni zvočni znak

Znak za prenehanje nevarnosti se daje ob prenehanju nevarnosti zračnega napada, če potreba narekuje pa tudi po naravi ali drugi hudi nesreči.

V krajih, kjer ni siren, naj se uporabljajo cerkveni zvonovi ali druge zvočne naprave, vendar je treba pri tem upoštevati dolžino znakov, ki so zgoraj navedeni.

Znaki za začetek ali konec dela, za počitek med delovnim časom in v drugih primerih se ne smejo dajati z napravami, ki so namenjene za dajanje alarmnih znakov. Za take potrebe naj se uporabljajo druge naprave in pripomočki, primerni za splošno obveščanje v okviru delovne ali druge organizacije.

razvoj telovad. orodja

Boris Gregorka

(Iz posvetovanja na Bledu)

ANALIZA STANJA PRI NAS IN V SVETU

Telesna kultura se je pri raznih narodih razvijala različno. To je imelo določen vpliv tudi na razvoj telovadnega orodja. V glavnem so bile tri smeri:

- telesnovzgojna ("gimnastična") v Srednji Evropi,
- športna, ki se je širila iz Anglije,
- zdravstvena (Ling in drugi) v Skandinavskih deželah.

Do prve svetovne vojne pri nas na telesnovzgojnem torišču nismo imeli pomembnejših vezi z drugimi narodi. Razdobje po prvi svetovni vojni, ko smo Južni Slovani postali svobodni, smo pa navezali tesnejše stike z različnimi narodi in se pri tem spoznali tudi s telovadnim orodjem, ki ga do tedaj še nismo poznali in ne uporabljali. Tako smo n. pr. od Skandinavcev prevzeli orodje, kot je telovadna skrinja in podobno. Skandini pa so prevzeli klasično telovadno orodje, ker so se začeli v evropskem in svetovnem merilu ukvarjati tudi z gimnastiko (tj. s telovadbo na orodju).

Zgodovinski razvoj telesnovzgojne telovadbe v Srednji Evropi, ki so ga нареkovala tedanje posebne politične razmere, je storil, da se je telovadba na orodju bolj razvila kot druge smeri, zato je nastalo že v zadnji četrtini prejšnjega stoletja gibanje za obsežnejše uvajanje drugih vadbenih panog. V Evropi je bil odpor proti "omejenosti in togosti telovadnega sistema" posebno oster v desetletju po prvi vojni.

Novotarji so očitali tedanjim vodstvom telesnovzgojnih združb konservativnost in zanemarjanje širine vadbe. V naši največji telesnovzgojni združbi, v Sokolu smo začeli uvajati "moderne" vadbene panoge, posebno teke, skoke in mete že precej pred prvo vojno, prav na široko pa po njej. Tako so s Češke uvedli odbojko, košarko in hazeno, ipd. "Akrobatika" se je začela močneje gojiti posebno po letu 1931, ko smo v mnogih društvih uvedli "jame z žagovino", da je bila vadba omogočena tudi na prostem, ker telovadnice niso bile za to primerno urejene. Atletika se je v sokolskih društvih veliko gojila. Bila je vključena v tekmovalni sistem v kombiniranih mnogobojskih tekmah (orodje, atletika, plezanje, ipd). Tudi smučanje in plavanje se je široko razmahnilo.

Poleg teh panog se je veliko gojila tudi telovadba na orodju, ne samo v telovadnicah, ampak tudi na prostem. Uvedli smo posebna vadišča za orodje. Tako so se telovadna društva razširila in pomno-

žila svoje članstvo. To je bilo posebno zaznavno v drugem desetletju med vojnami.

Posledice so se kmalu pokazale tudi v drugačni smeri, to je pri zidavi in opravi telovadnic in vadišč na prostem. Žoga je začela jemati preveč prostora, orodje se je začelo umikati iz telovadnic, saj igre z žogo potrebujejo prazen prostor in varno gibanje, pa je zato vsako orodje le ovira. Medtem ko je bil stari tip telovadnic natlačen z vsemogočim potrebnim in nepotrebnim orodjem, je novi tip telovadnic izločil orodje in ostali so goli prostori. Ne samo iz novih, tudi iz starih telovadnic so modernisti odstranili vse glavno in pomožno orodje. To sta bila dva ekstrema.

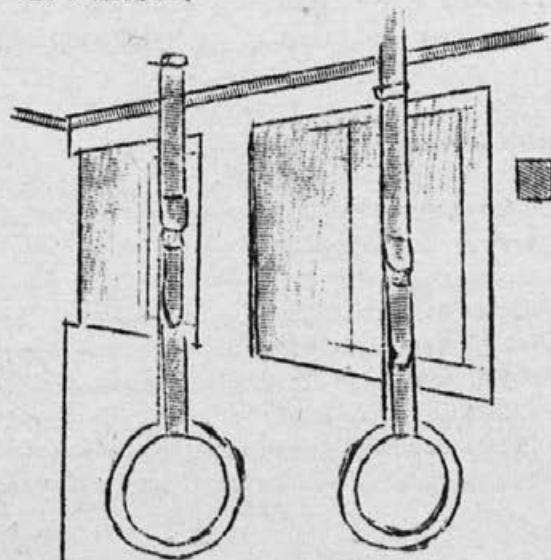
Tudi mednarodne tekme v gimnastiki so zaradi svojega vsestranskega programa močno vplivale na gojitev različnih panog po telovadnih društvih. Saj smo na mednarodnih tekmah tekmovali razen v sedanjem šesteroboju na orodju in v prosti vaji tudi v atletiki, plavanju, plezanju, prostih vajah kot kompozicijah in podobnem. Z omejevanjem tekem samo na mnogoboj na orodju na svetovnih prvenstvih in nato tudi v telovadnih društvih za moške in ženske pa je vsestranost začela vedno bolj giniti.

Uspehi na olimpijskih tekmah se mera za napredek in izsledke na področju telesne kulture. Boj proti "moči" in zmaga "sproščenosti" je dosegel svoj vrhunec nekako leta 1930. Olimpijske tekme v Amsterdamu 1928 in leta 1932 v Los Angelesu so bile nekako prelomnica. Na olimpijski tekmi v Berlinu leta 1936 so Nemci hoteli za vsako ceno zmagati in so zato uvedli "trdo delo" pri treningih. Toda Nemci so za eksport propagirali še vedno "sproščenost" in lahko gibanje. To so nekateri naši strokovnjaki prevzeli kot "novo smer" in jo pri nas propagirali in v določeni smeri še danes ni popolnoma izginila.

Ko so povsod že trenirali po znanstvenih izsledkih in ko so kot nositelji te smeri nastopili Rusi in preplavili svet s svojimi športnimi uspehi, smo se pri nas šele prebudili in ugotavljali, da je potrebna tudi moč, ne samo "sproščenost".

Omenili smo že, da so igre z žogo močno vplivale na vsebino telesnovzgojne telovadbe in na opravo telovadnic. Tak ekstremen način telesnega vzgajanja se odraža na razvoju naše mladine, na njeni rasti, na zdravju, na znanju in tudi na športnih uspehih. Množično gojenje raznovrstnih vadbenih panog so zamenjali "timi" igralcev, ki štejejo le omejeno število igralcev, množično udejstvovanje posameznikov za dosege resničnih uspehov so pa zamenjali gledalci, ki se izživljajo v gledanju atrakcij. Medtem, ko se je stanje drugod že izboljšalo, pa je pri nas še vedno "anarhija", posameznikov interes prevladuje nad interesom naroda.

Telovadnice se še dostikrat opremljajo po interesih sferah posameznega učitelja, profesorja, društvenih in klubskih funkcionarjev, investitorja in drugih, ne pa po telesnovzgojnih potrebah gojencev! Prenekateri inženirji in arhitekti se izživljajo pri gradnji telovadnic s svojimi idejami ne glede na potrebe, funkcionalnost in druge objektivne danosti.

„glavsportprom“

— SSSR

Osterman ing. Jože

ZANIMIVOSTI O RAZVOJU ŠPORTNA V SOVJETSKI ZVEZI

Pred kratkim se je vršil v Sovjetski zvezi III. Plenum centralnega sveta Zveze športnih društev in organizacij Sovjetske zveze (SSSR), kjer so razpravljali o rezultatih in bodočih nalogah organizacij za fizično kulturo v Sovjetski zvezi. Ker je naše podjetje specializirano za proizvodnjo športnih rekvizitov, s^{em} prepričan, da bo za čitatelja "Smučine" koristno, če se spozna s tistim delom glavnega referata, ki se nanaša na bodoče potrebe po športnih rekvizitih v Sovjetski zvezi za obdobje do leta 1970.

Ta del glavnega referata se dobesedno glasi:

"Osnovni razvoj fizične kulture in športa predstavlja nove, zelo velike zahteve za povečanje in izboljšanje kvalitete izdelave športnih naprav in rekvizitov, obleke, obutve za zagotavljanje

potreb rastočega števila prebivalstva in organizacij za fizično kulturo. Za radi tega je potrebno, da tudi priznamo upravičenost organiziranja.

Glavne uprave za proizvodnjo športnih potrebščin "GLAVSPORTPROM".

Gospodarski plan SSSR pa predvideva za obdobje do 1970 sledeča povečanja proizvodnje:

Smučke se povečajo za 3,6-krat, drsalske za 1,7-krat, žoge iz usnja za 2,6-krat, trenerke za 2,8-krat, usnjena športna obutev za 1,5-krat, itd.

Ta povečanja pa bodo dala pokretu fizične kulture v Sovjetski zvezi 37 milijonov parov smučk, 179,5 milj. trenerk in smučarskih oblek, 22,7 milj. parov drsalk, 260 milj. parov obutve iz gume in 55 milj. parov kožne športne obutve. Razen te proizvodnje pa je seveda važna tudi organizacija preskrbe s športnimi potrebščinami. Ministrstvo trgovine SSSR je že razpravljalo o tem vprašanju. Razvijajo se že načrti za razširitev mreže prodajaln s športnimi rekviziti. Vendar pa se še vedno nezadovoljivo rešuje vprašanja centralizirane preskrbe srednjih šol s športno opremo, da se doseže prodaja šolske športne opreme v kompletih, kar bi morali rešiti nadrejeni organi."

Naš kolektiv seveda najbolj zanima proizvodnja smučí, ki se bo leta 1970 po-

večala za 3,6-krat in dala športnikom - smučarjem v Sovjetski zvezi v tem obdobju 37 milj. parov smučil!

Vsekakor^{se} vse to ne bo produciralo v Sovjetski zvezi, temveč se bodo morali obrniti tudi na druge proizvajalce na svetu, predvsem proizvajalce socialističnih dežel, kamor spada tudi naša.

Informacija je važna, posebno z ozirom na to, da kljub dolgoletnim naporom, da bi vsaj malenkostno prodrli z našimi smučmi na sovjetsko tržišče, do sedaj še nismo uspeli. Upamo, da bomo po tem planu Centralne zveze športnih društev in organizacij SSSR končno le nekaj uspeli. Treba bo proučiti sovjetsko tržišče po potrebah po športnih rekvizitih, predvsem zimsko-športnih, kakor tudi telovadnic in skušamo najti kontakt ter vzbuditi interes pri odgovornih organih Sovjetske zveze, ki vodijo športno trgovino.

ELANOVE VODNE SMUČI - SVETOVNI REKORD

Milica Kapus

Naš Švedski kupec nam je poslal sledeče obvestilo:

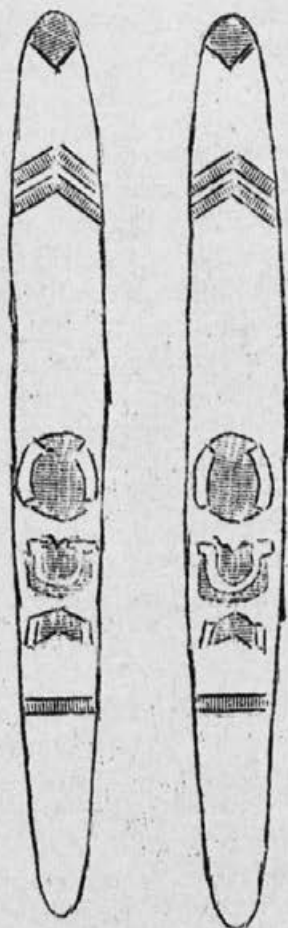
"Ing. Erik Dahlberg je 17. septembra 1967 dosegel nov svetovni rekord pri vožnji z Elanovimi vodnimi smučmi. 7.600 m dolgo progo je prevozil v 61 vožnjah v času 9 ur in 12 minut.

Čoln, ki je vlekel smučarja, je vses-

kozi vozil 40 do 50 km/h. Bencin mu je dajal pomočni čoln. Smučar je prevozil celotno progo "non stop" brez predaha za malico. Dahlberg je pil mleko iz posebne steklenice ter jedel bonbone in rozine.

Ko je prevozil 468 km, kolikor je znašal stari rekord pri hitrosti čolna 20 km/h, je bil Dahlberg še vedno v dobri formi, toda žal ga je mrak prisilil, da je prenehal z vožnjo.

Množica ljudi na obali, ki je spremljala njegovo vožnjo, ga je sprejela s čestitkami in z vriskanjem. Tako se je ing. Dahlberg ravno zdaj odlično izkazal, morda še bolj kot takrat, ko je dosegal uspehe na smučiščih na Švedskem in v drugih deželah."

KADRI

septembra

Boža Mali

V podjetju je bilo skupno z obratom družbene prehrane zaposlenih 608 delavcev, od tega:

moških	329
žensk	279

V Inštitutu pa 16 delavcev, od tega:

moških	13
žensk	3

GIBANJE DELOVNE SILE:

V podjetju so se na novo zaposlili:

OVSENIK Silvo - strojni ključavničar
v pomožnem obratu

PEINKLICHER Matevž - delavec NK na delovnem mestu ročna mizarska dela
v smučarskem obr.

FINŽGAR Metka - delavka NK na delovnem mestu skladiščna delavka v SGI

PISEK Marija - delavka NK na delovnem mestu skladiščna delavka v SGI

STERLE Marija - delavka NK na delovnem mestu skladiščna delavka v SGI

SKOPEC Darinka - delavka NK na delovnem mestu skladiščna delavka v SGI

OPALK Pavla - delavka NK na delovnem mestu skladiščna delavka v SGI

RESMAN Jože - delavec NK na delovnem mestu skladiščni delavec v SGI

HABJAN Jožef - delavec NK na delovnem mestu skladiščni delavec v SGI

POHAR Andrej - živinorejec KV na delovnem mestu skladiščni delavec v SGI

JEVTIĆ Miodrag - uslužbenec SS na delovnem mestu trgovski pomočnik v komercialnem sektorju

RUES Marinka - delavka NK na delovnem mestu čistilke v pomožnem obratu

Iz podjetja pa so odšli:

CUNDRIČ Marija - zaposlena v skladišču gotovih izdelkov kot skladiščna delavka - po sporazumu

ŠOLAR Andrej - zaposlen na delovnem mestu lepljenje v smučarskem obratu - samovoljna zapustitev dela

PECL Herman - zaposlen na delovnem mestu lepljenje v smučarskem obratu - samovoljna zapustitev dela

RESMAN Pavel - zaposlen na delovnem mestu montažna dela v smučarskem obratu - izključitev iz delovne organ.

POTOČNIK Janez - zaposlen na delovnem mestu mizarska dela v telovadnem oddelku - odhod v JLA

INTIHAR Franc - zaposlen na delovnem mestu ročna mizarska dela v smučarskem obr. - odhod v JLA

BURNIK Jožefa - zaposlena na delovnem mestu čistilke v pomožnem obratu - po sporazumu

NOVAK Stjepan - zaposlen na delovnem mestu ročna mizarska dela v smučarskem obr. - odhod v JLA

MERTELJ Marjan - zaposlen na delovnem mestu strugarja v pomožnem obratu - po sporazumu

POROKE:

Poročila sta se:

DOLENC Cirila - delavka v smučarskem obratu

KVASNIK Jože - delavec v smučarskem obratu

Čestitamo in želimo veliko sreče in razumevanja na novi življenski poti.

ROJSTVA:

Rodili so se:

GAŠPERIN Florijanu deklica

ARIH Anici deklica

KAJDIŽ Mariji deček

Srečnim mamicam in očkom čestitamo!

LOJZE MA
BESEDA...

Lojze je sejal travo pod pisarniškimi okni, pa ga vpraša uslužbenka:

"Kaj bo pa zraslo?"

Lojze: "Ta prav kofe, da ga boste lahko kuhali!"

Direktor: "Lojze, ali imate kaj časa v nedeljo popoldan?"

Misleč, da bo treba nakladati drva, mu Lojze odgovori, da ga ima.

"Bova kamenje pobirala po tovarni" pristavi direktor.

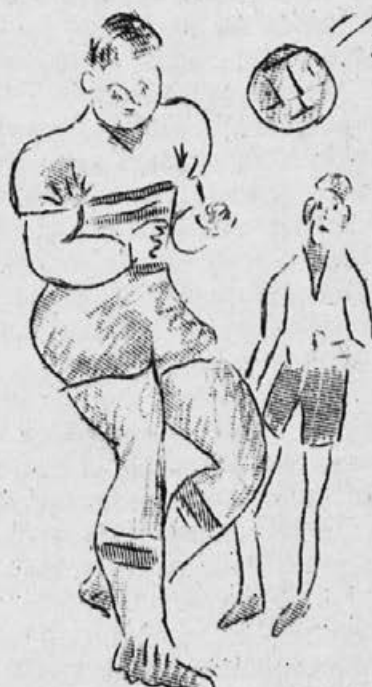
Ves osupel se Lojze znajde in reče: "Prav, prav, bom pa jaz šajtrgo vozil."

DEBELI:

SUHI

9:7

Bojan Zajc

V četrtek, dne 28. 9. 1967 je bil na stadionu v Begunjah velik športni dogodek, in sicer nogometna tekma med Suhimi in Debelimi iz "Elana".

Ta dogodek je napovedoval že plakat pred vrata, saj je moštvo suhih in debelih nastopilo v najmočnejših postavah. Skupna teža debelih je bila 1068 kg, suhih pa 591 kg.

Kapetan debelih KATRAŠNIK Severin - 120 kg in kapetan suhih - PEINKIHER Anton - 42 kg, sta predstavila občinstvu svoji moštvi.

Glavni arbiter tekme je bil mednarodni sodnik MIKIČ Alojz s starim klobukom na glavi, dolgimi gatami ter prostim dresom. Njegova piščalka in stara budilka sta bili njegovo orožje.

Po zdravstveni liniji sta pomagala primarij dr. PIRIH Janez in nevrolog dr. PRINC Janez, s svojim zdravstvenim osebjem in 50 literskim sodom piva ter ostalimi zdravstvenimi sirupi (konjak, pelikovec). Poskrbela sta, da je bila tekma še bolj varna ter zabavna.

Začelo se je točno ob 16. uri. Že ob 15. uri je glasba po mikrofону napovedala nekaj velikega in pomembnega.

Ob 16,10 uri sta kapetana ekip povedla svoji moštvi na igrišče. 1068 kg in 591 kg se je počasi premikalo proti prizorišču dogodka. Sodnik MIKIČ Alojz je dajal videz dostojanstvenosti in zvišenosti. Njegova rutina in sloves, ki ga uživa v nogometu, mu ni dopuščala, da bi se smejal kot so se ostali. Sod z ostalimi medicinskimi aperitivi, so se v skrbnih rokah zdravstvene službe previdno prenašali na igrišče.

Po pozdravu, obveznem žrebanju, slikanju in izmenjavi šopkov, je sodnik, tov. MIKIČ Alojz zahteval žogo na sredino, in to je bil tudi začetek velike tekme.

Ko je začelo teči iz soda pivo (to so seveda izkoristili debeli) in ko je špiker tov. JAGODIČ Stanko orisal glavne značilnosti nasprotnikov, je golman debelih tov. SAJBIC Franc že dvakrat pobral žogo iz mreže. Njegove parade

so bile brezu-spešne. Potem so zabili gol debeli, nato zopet suhi in teh je kar deževalo. Debeli so vedno bolj po puščali, glede na to je sod postajal tudi vedno lažji. Zdravstveno osebje je bilo v prvem polčasu precej brez dela, zato je bilo stalno ob sodu in preizkušalo učinkovitost tekočin, ki so tekle iz soda in flaš. Sodniku MIKIČU se je ustavila bekarica, zato je tekmo sodil kar po uri na zvoniku, zato so zlobneži izjavili, da je bil prvi polčas zelo dolg. Končal se je z rezultatom 5 : 2 za Suhe.

Drugi polčas se je izpremenil v neizprosni boj. Debeli so popili preveč piva, dobili zato preveč golov ter se daj skušali to nadoknaditi. To jim je skoraj uspelo, toda suhi so imeli končnico.

V sredi drugega polčasa je prvič na tekmi resno posredovala zdravstvena služba. Pred golom suhih je prišlo do so udara treh debelih in dveh suhih. Kapetan suhih je obležal, zato je primarij dr. PIRIH prevzel potrebne zdravstvene ukrepe. Le hitri zdravstveni intervenciji ter točni diagnozi priznane zdravnika se ima ta igralec - ob dodatku sirupa - zahvaliti, da je zopet nadaljeval tekmo.

Tekma je postala vedno bolj zanimiva, goli so padali, sod pa je postajal vedno bolj lahek.

Ko se je tekma bližala kraju, je obraz primarija dr. PIRIHA v beli halji s čelado na glavi in slušalkami na ušesih postal zelo resen. Eden od debelih mu je pokazal prst na svoji nogi, ki je bil zasukan za 90°. "To je resna stvar", je izjavil dr. PIRIH. "Če bi vremenski pogoji dopuščali (se je že oblačilo), bi takoj izvršil operativni poseg, toda ali ne bi bilo žalostno, če bi moral fanta vsega strančirati, morda pa ima le prirojeno na-

pako." Takoj po tem se primariju javi nekdo z bolečinami v trebuhu, toda tudi v tem primeru dr. PIRIH izjavlja, da kljub dolgoletni zdravniški praksi in znanju še nikoli ni dajal želodca v gibe, zato bo prepustil ta zanimiv primer drugim.

Poleg izjave zdravstvene službe po mikrofoni je bil k mikrofoni klican tudi sodnik tov. MIKIČ, ki ni nič bistvenega povedal, le to, da mu je nekoliko vroče in da je tekma na moč resna in pomembna. Vprašal je tudi, koliko je ura.

Bližal se je konec, igralci kot gledalci so postali utrujeni. Suhim je začelo piskati v grlu, debeli so postali težki in jih je vleklo k tlom. Sodnik pa ni imel več sape, da bi piskal, zato je z zadnjimi močmi oznanil konec pri rezultatu 9 : 7 za Suhe.

Debeli so poraz preboleli športno in čestitali suhim, toda prihodnje leto bo drugače, saj tako so dejali, revanž bo naš, pa tudi če bodo pokale suhe kosti.

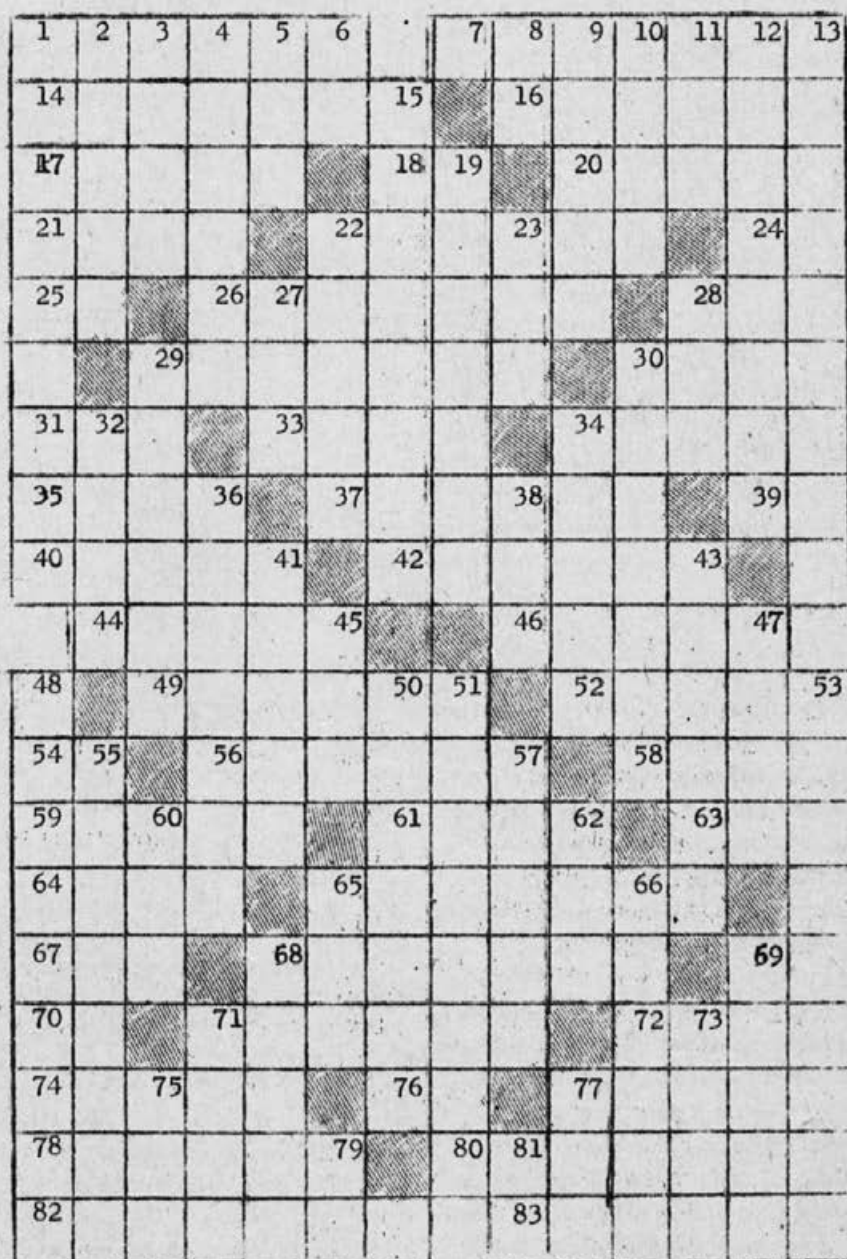
Posledice tega velikega dogodka so ostale. Eden od debelih se je neprosto voljno peljal na izlet, obratna ambulanta pa je imela naslednji dan povečan obseg zdravstvenih storitev. Pred vsem moštvo debelih si lahko še nekaj dni opazoval v podjetju in sicer po tem, da so hodili nekoliko počasi in boleče.

Morda zaradi poraza

Op.Ur.: Tri žrtve te velike nogometne tekme, ki so v bolniškem staležu, še dolgo ne moremo primerjati z žrtvami nogometa v Turčiji, kjer je bilo preko 40 mrtvih.

NAGRADNA KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. vrsta tiska, 7. zanesenjak, 14. okrogla vzmet v uri, 16. podzemlje - grška mitologija, 17. značaj, 18. kratica za konjsko silo, 20. boginja lova, 21. glavno mesto Jemena, 22. Ndin - ali, 24. začetnici našega populatnega novinarja, 25. zač-

tnici najvišje gore v Angliji, 26. deljenje, 28. krajše ime za Tajsko, 29. truplo - mrhovina, 30. ozek kos blaga, 31. reka v Bosni, 33. drugo ime za jamež, 34. rusko žensko ime, 35. znana tipa samokresov, 37. samozatajevanje, 39. začetnici izumitelja dinamita, 40. važen član ladijske posadke, 42. muza gledališke umetnosti, 44. srbski skla-

datelj (Oskar), 46. dvorana za koncerte, 49. veselje, 52. veliko mesto v Ohio, 54. različna soglasnika, 56. delavec v tiskarni, 58. ime slovenske pisateljice Škerljve, 59. ostanek kart po razdelitvi, 61. predsednik ZAR, 63. večje naselje pri Ljubljani, 64. grški bog ljubezni, 65. jedrnatost - krepost, 67. prestolnica sosednje države, 68. popravek napake, 69. začetnici našega znanega elektrotehnika, 70. predlog, 71. Slovenski komediograf (Miloš), 72. sovražniku odvzeto premoženje, 74. gosta bombažna tkanina, 76. kem. oznaka za lantan, 77. jezero na Finskem, 78. mirujoči del elektromotorja, 80. začetnik, bruc, 82. Italij. pristanišče na jugu, 83. dvojna poteza pri šahu.

NAVPIČNO:

1. Prizorišče zimskih olimpijskih iger 1964, 2. kraška črnina, 3. glavno mesto Jordana, 4. trata - travnik, 5. reka na Peloponezu, 6. kratica za "košarkaški klub", 8. arabski žrebec, 9. naplačilo - ara, 10. zvižaja, 11. oče, 12. mesto in vulkan istega imena v San Salvadorju, 13. prodajalec tobgačnih izdelkov, 15. terenski politični delavec, 19. tesen, 22. jutranja padavina, 23. katran, 27. žensko ime, 28. številnik, 29. mesto v jugovzhodni Švedski, 30. ladja za prevoz avtomobilov, 32. sever, 34. egiptovska boginja narave, 36. posebljena smrt (grško bajeslovje), 38. moško ime, 41. največji francoski vojak (Auguste), 43. dovršeni pretekli čas (v Srbohrvaščini), 45. del obraza, 47. znak za pisanje glasbe, 48. zdravnik za notranje bolezni, 50. mož za operativne posege, 51. drugo ime za Timurlenka, 53. napotilo, 55. inačica, 57. francoski zgodovinar in pisatelj, 60. večje bolgarsko mesto ob Donavi, 62. preprosto zaklonišče, 65. naziv za eno vrsto bakterij (malarija), 66. del dihalnih organov, 68.

velika nestrupena kaša, 69. zmeda, 71. začimba za klobase, 73. ime filmske igralka Turner, 75. varuh ognjišča prist. Rimljanov, 77. ime košarkarja Denava, 79. skrajni konec polotoka, 81. oranje.

gibljiyi del OD

MESECA SEPTEMBRA 1967

	doseženo	izplač.
SMUČARIJA	134 %	131 %
TELOVADNO ORODJE	145 %	140 %
KOVINSKI OBRAT	146 %	141 %
SEDLARSKI OBRAT	131 %	128 %
PODJETJE	134 %	131 %
SKUPNO LESNI	135 %	131 %

ŠAH :

KONSTRUKCIJA : PRIPRAVA DELA

16 : 9

Dvoboj se je odigral na 5 deskah. Največ uspeha pri zmagovalcih so dosegli: Prestrl Jožef s 5, Svetina Alojz s 4 in Arh Julij s 3 točkami.

Pri poraženih pa edino Jerala Vinko s 4 točkami.

Ravanž bo odigran v novembru.

K.S.

Kosilnica ne gre in ne gre.
Ves iz sebe pojasni Lojze vsakomur, "da se mu je svečka zagavzala!"

Pravilna prva pomoč

rešuje življenje in je nujen pogoj za uspešno zdravljenje. Znanje prve pomoči mora biti trdno, teoretično in praktično ter svojina slehernega druž. člana.

Pomni!

- tudi v hudi nuji je še dovolj časa za trezen premislek
- ukrepaj naglo, odločno, toda ne pozablaj na lastno varnost
- če ne znaš pomagati, glej, da vsaj ne boš škodoval

Ponesrečenec ne diha!

- najbolj pogosto pri električnem udarcu, utopitvi, zastrupitvi, mehanični zadužitvi
- niti **SEKUNDE** ne izgublaj, **TAKOJ** prični **SAM** z oživljanjem
- najboljši metodi sta »**USTA** na **USTA**« in »**USTA** na **NOS**«

1. Usta očistimo tujkov, z eno roko držimo ponesrečenca za čelo in mu potisnemo glavo močno nazaj, z drugo pa ga držimo za spodnjo čeljust in jo potiskamo naprej, zajamemo sapo in vpihnemo na usta ali nos (s palcem pokrivamo usta). Pri tem se mora ponesrečenčev prsni koš dvigniti.
2. Ne da bi izpustili ponesrečenčovo glavo, se odmaknemo in pustimo, da zrak odide iz ponesrečenčevih pljuč — pri tem se ponesrečenčev prsni koš spusti.

- prvih desetkrat vpihnemo hitro zapored, nadaljujemo v ritmu 12-krat na minuto
- z umetnim dihanjem prenehamo šele, ko ponesrečenec oživi ali zdravnik ugotovi smrt.

Ponesrečenec krvavi!

- na rano položimo prvi povoj, čist prelikan robec in čvrsto povijemo
- če še krvavi, damo na prvo oblogo zvit povoj ali trdo zložen robec in preko tega čvrsto povijemo
- hude krvavitve zaustavimo tako, da pritiskamo s prsti preko prve obloge na rano
- če je končina odtrgana, jo **NEKAJ** cm proč prevežemo s trdo prevezo

Ponesrečenec je nezavesten!

- preti mu zadušitev s slino, izbljuvki, krvjo, protezo, navzad zdrsnejenim jezikom
- zato ga obrnemo na bok, z glavo v stran, očistimo s prstom usta in zgornja dihalna
- z umetnim dihanjem oživljamo samo tistega nezavestnega, ki ne diha

Ponesrečencu preti šok!

- zaradi izgube krvi in bolečin, posebno pri poškodbah oprsja, trebuha, spodnjih udov, opeklin
- tak ponesrečenec je bled, koža pokrita s hladnim znojem, utrip žile slabo tipljiv, dihanje hitro in površno, pogosto bljuva, je pri zavesti, toda otopel za okolico
- zavedajmo se, da je pomoč uspešna samo v bolnici — **TAKOJŠEN TRANSPORT!**
- pred transportom zaustavimo ev. krvavitev in imobilizirajmo event. poškodbe udov
- leži naj vodoravno z dvignjenim vnožjem in pokrit z odejo
- vsem težko prizadetim dajemo samo pri dolgorajnem transportu čiste vode, šibkega čaja po malem, a večkrat

Zastrupitev s strupenimi plini

- nesimo ga na čist zrak, takoj pričnemo z umet. dihanjem in preskrbimo za prevoz
- nikoli ne hodimo sami v zastrupljeni prostor, zunaj naj vedno čaka pomočnik

ZDRAVNIŠKI NASVETI

Opekline je odprta rana

Ne dotikaj se je z umazanimi rokami. Pokrij jo samo s sterilno gazo ali prelikanim robcem — k zdravniku!

Poškodba hrbtenice je smrtno nevarna

Če ponesrečenec toži o bolečinah v hrbtu ali vratu, ga ne smemo upogniti na omenjenih mestih. Prevažajo naj ga vsaj štirje. Prevažamo ga vedno na trdi podlagi — vznaki!

Tujek v očesu ima lahko usodne posledice

Ne menčaj očesa z umazanimi rokami, oko pokrij z gazo ali čistim robcem. Posebno tujek zapičen v roženico ali veznico sodi nemudoma k zdravniku!

Jedkovine povzročajo hude opekline

Čimpreje in obilno jih sperj z vodo, ki je običajno pri roki. Še posebno velja to za oko!

Nepravilen transport - pogosto vzrok smrti

Na licu mesta stori vse neodložljivo (n. pr. zaustavi krvavitev). Hudo poškodovani sodi SAMO v REŠILNI avto.

VARNOSTNI UKREPI

Nezavarovani stroji in naprave

— stalna nevarnost!

Upoštevaj varnostna opozorila in predpise

— da ne bo prepozno!

Uporablaj zaščitna sredstva

— za svojo osebno varnost!

Spoštuj požarnovarnostne predpise

— požar ima težke posledice!